

Гресько Б. Ю.

*студентка 2-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ АСОЦІАЦІЇ АДВОКАТІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Міжнародна співпраця є важливим напрямом діяльності Національної асоціації адвокатів України (НААУ) з огляду на той факт, що адвокатура – це самоврядна недержавна організація, яка найбільше може сподіватися на підтримку саме від своїх же незалежних колег. Крім того, долучення до міжнародних заходів, активна участь у наукових конференціях дає можливість обмінятися досвідом та виробити найоптимальніші рішення, встановити єдині стандарти діяльності.

Українська спільнота адвокатів відчула це як ніколи під час повномасштабного вторгнення Російської Федерації 2022 року. Світове співтовариство адвокатів із різних країн по-різному підтримувало і підтримує своїх колег у цей складний час. Проаналізувавши заходи, які здійснюються, можемо виділити кілька основних напрямків міжнародної діяльності НААУ.

По-перше, це активна діяльність адвокатів України та ЄС щодо євроінтеграції та гармонізації національного законодавства і законодавства ЄС. Яскравим прикладом таких заходів було функціонування 43 представництв НААУ в європейських країнах протягом 2015-2022 р.р. Станом на 5 липня 2022 року за розпорядженням голови Національної асоціації адвокатів України та Ради адвокатів України Лідії Ізовітової було відкрито 5 нових представництв. Так, вперше були створені представництва у Болгарії, в містах Бургас та Велінград, в столиці Румунії – Бухаресті, в Португалії створено представництво в Порту [1]. Але вже 02 серпня 2022 р. Рішенням Ради адвокатів України № 59 всі представництва НААУ, як утворення (підрозділи) НААУ, було ліквідовано та замінено їх на представників НААУ – фізичних осіб [2].

Представники НААУ за кордоном під час воєнного стану постійно перебувають у координації з міжнародними партнерами та благодійниками для залучення коштів на допомогу адвокатам в Україні. Вони налагоджують діяльність щодо надання безоплатної правової допомоги вимушеним переселенцям; контактують з місцевими асоціаціями адвокатів, щоб налагодити надання безоплатної правової допомоги, зокрема, у питаннях перетину кордону, отриманні статусу біженців тощо.

24 червня відбулася історична подія для адвокатури України: постійний комітет ССБЕухвалив Рекомендації щодо кваліфікації українських адвокатів. Цей документ дає старт відкриттю кордонів між Україною та країнами-членами Євросоюзу в аспекті доступу до ринку адвокатських послуг. За словами Лідії Ізовітової, ухвалений документ став результатом багаторічної

міжнародної діяльності НААУ, яка від моменту створення наполягала на запровадженні принципу взаємності у профільному законодавстві про адвокатуру країн ЄС і СOT [3].

Заступник голови НААУ Валентин Гвоздій представляв українську спільноту адвокатів на засіданні Ради адвокатів та юридичних товариств Європи (CCBE), яке проходило 6-7 жовтня 2022 року у Королівстві Андорра. У перший день роботи засідання РЕСО-Комітету було розглянуто питання про зміну членського статусу України в CCBE. До нині наша країна мала в цій організації статус спостерігача, однак має набути статус асоційованого члена, що значно розширить її повноваження у цій впливовій міжнародній організації, зважаючи на офіційне обрання курсу Україною на членство в Європейському Союзі. Крім того, на засіданні значну увагу було приділено Рекомендаціям, ухваленим 24 червня 2022 року щодо кваліфікації українських адвокатів, про які ми згадували вище.

По-друге, важливим аспектом співпраці є фінансова підтримка світовим співтовариством адвокатів українських колег.

Станом на 2 вересня 2022 року було перераховано близько 500 тисяч доларів на потреби адвокатури України. Зібрані кошти є результатом клопіткої роботи, онлайн та особистих зустрічей із керівниками великих і малих федерацій адвокатів Європи. Так, наприклад у серпні надійшли 36 тисяч доларів від Європейської асоціації адвокатів, є домовленості про надходження 10 тисяч євро від Асоціації адвокатів Азербайджану та 10 тисяч євро від Міжнародної асоціації юристів (IBA). Всі ці кошти направлені на портал LexisNexis і подвоєні, адже на знак підтримки українських адвокатів під час воєнного стану американська компанія погодилася зареєструвати профіль на міжнародному порталі Benevity для збору пожертвуваль [4].

Варто згадати активну співпрацю вітчизняних адвокатів із італійськими колегами, які від самого початку повномасштабної війни в лютому збирали гуманітарну, фінансову допомогу та надавали безоплатні консультації та освітні заходи для українських колег. Зібрані кошти використані НААУ для допомоги адвокатам та їх сім'ям, що постраждали від війни.

По-третє, українські адвокати беруть активну участь у наукових заходах, круглих столах, конференціях по всьому світу, обговорюючи гострі проблеми сучасності та намагаючись знайти із європейськими колегами шляхи їх вирішення.

Так, наприклад, при Вищій школі адвокатури відбувся онлайн вебінар з міжнародного кримінального права 21 липня, лекторами якого виступили провідні експерти з питань захисту в Міжнародному кримінальному суді. Міжнародна організація IBA організувала цей захід спільно із НААУ щодо надання адвокатам необхідних інструментів і знань в міжнародному праві, що пов'язане із жорстокими злочинами.

28 вересня у Великобританії відбулася ярмарка професій для

українських адвокатів, які виїхали з України від 24 лютого 2022 року, на якій за підтримки Юридичного товариства Англії та Уельсу вітчизняні правники познайомилися із керівниками юридичних фірм, підприємств, які готові прийняти їх на роботу.

29-30 вересня на V Міжнародному форумі адвокатів колеги із Північної Африки, США, Азії та Європи заслухали доповідь Голови Національної асоціації адвокатів України про «Адвокатуру в кризові часи» та обговорили питання захисту та зміцнення інституту адвокатури в кризові періоди, яким, зокрема є війна в Україні. Адвокати України вдячні за підтримку та увагу міжнародної спільноти до проблем вітчизняних правників [5].

29 вересня 2022 року за сприяння Словацької адвокатської палати відбувся освітній семінар для українських адвокатів у Братиславі, які були змушені покинути Батьківщину через війну, у Варшаві ж за підтримки Ради Європи та Варшавської асоціації адвокатів такий захід відбувся 27 вересня. Схожі заходи відбулися в Шотландії 13 жовтня, де Юридичним товариством Шотландії було проведено методичну та організаційну допомогу задля адаптації та перекваліфікації українських колег відповідно до вимог законодавства країни перебування. 30 жовтня – 4 листопада 2022 року Міжнародна асоціація адвокатів (IBA) проводить щорічну Конференцію в Майямі (США) і для 15 українських адвокатів надала суттєву знижку для участі.

Наступним напрямом співпраці можна назвати встановлення дипломатичних зв'язків НААУ та асоціацій адвокатів європейських країн. Про це свідчать онлайн зустрічі із президентом Національної Ради Адвокатів Польщі Пшемиславом Росаті, особистий візити українських делегацій до Польщі, що відбувся 7 липня 2022 року.

Варто згадати, що цього року Європейська асоціація молодих адвокатів на Міжнародній літній конференції ЕУВА висловила довіру до українського адвоката Юлії Сергет, яку було обрано членом Дослідного комітету. Це рішення в черговий раз засвідчило авторитет вітчизняних спеціалістів серед зарубіжних колег, засвідчило довіру до професіоналізму українських адвокатів [6].

Отже, діяльність НААУ щодо розширення та поглиблення міжнародних зв'язків дає помітні позитивні результати, які сприяють підвищенню авторитету адвокатури України, ефективній організації вироблення спільних рішень, обміну досвідом, наближення до європейських стандартів.

Список використаної літератури:

1. НААУ створила п'ять нових представництв в Європі. Національна асоціація адвокатів України. URL: <https://unba.org.ua/news/7497-naau-stvorila-ryuat-novih-predstavnictv-v-evropi.html> (дата звернення 19.10.2022)
2. Положення про представництво Національної асоціації адвокатів України за кордоном: рішення Ради адвокатів України від 02.08.2022 р. № 59. Веб-сайт Національної асоціації адвокатів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

gov.ua/rada/show/v0059871-22#Text

3. На засіданні ССВЕ в Андоррі РЕСО-комітет підтримав надання Україні статусу асоційованого членства. Національна асоціація адвокатів України. URL: <https://unba.org.ua/news/print/7625-na-zasidanni-ssve-v-andorri-reso-komitet-pidtrimav-nadannya-ukraini-statusu-asocijovanogo-chlenstva.html> (дата звернення: 19.10.2022)

4. Іноземні благодійники пожертвували майже півмільйона доларів для підтримки адвокатів України. Національна асоціація адвокатів України. URL: <https://unba.org.ua/news/7544-inozemni-blagodijniki-pozhertvuvali-majzhe-pivmil-jona-dolariv-dlya-pidtrimki-naau.html> (дата звернення: 19.10.2022)

5. Голова Національної асоціації адвокатів України Лідія Ізовітова виступила на V Міжнародному форумі адвокатів у Берліні. ADVOCAT POST Інформаційне агентство. URL: <https://advokatpost.com/holova-natsionalnoi-asotsiatsii-advokativ-ukrainy-lidiia-izovitova-vystupyla-na-v-mizhnarodnomu-forumi-advokativ-u-berlini/> (дата звернення: 19.10.2022).

6. Співпраця UNBA NextGen та Європейської асоціації молодих адвокатів – нові можливості для молодих адвокатів. Національна асоціація адвокатів України. URL: <https://unba.org.ua/news/print/7536-spivprasya-unba-nextgen-ta-evropejs-koi-asociacii-molodih-advokativ-novi-mozhlivosti-dlya-molodih-advokativ.html> (дата звернення: 19.10.2022)

Науковий керівник: професор, доктор юридичних наук, в.о. завідувача кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Баканова Нана Мезенівна**